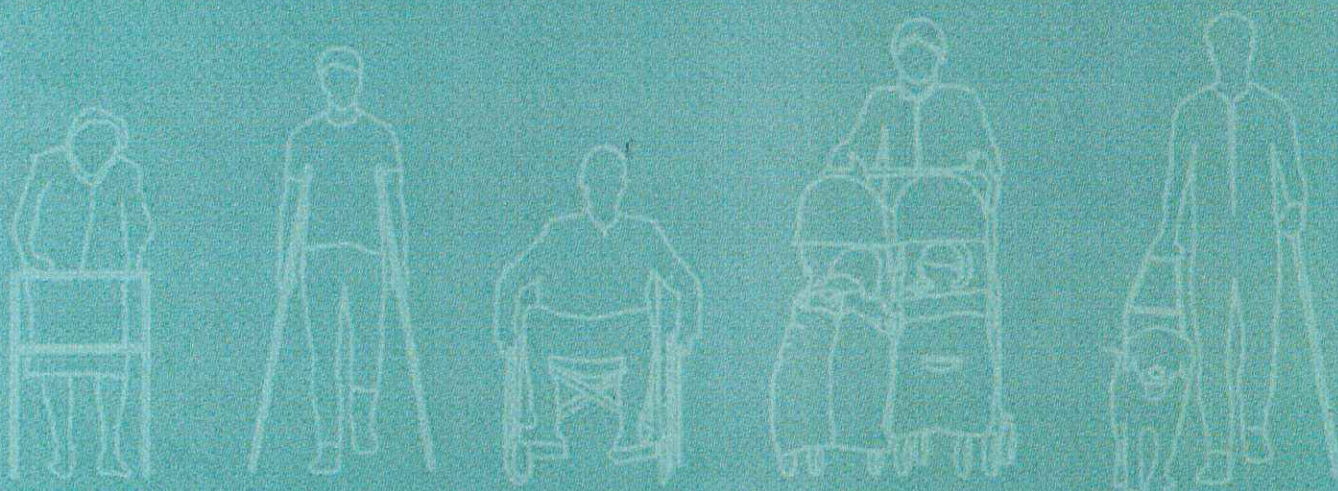

STANDARDY DOSTĘPNOŚCI BUDYNKÓW DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

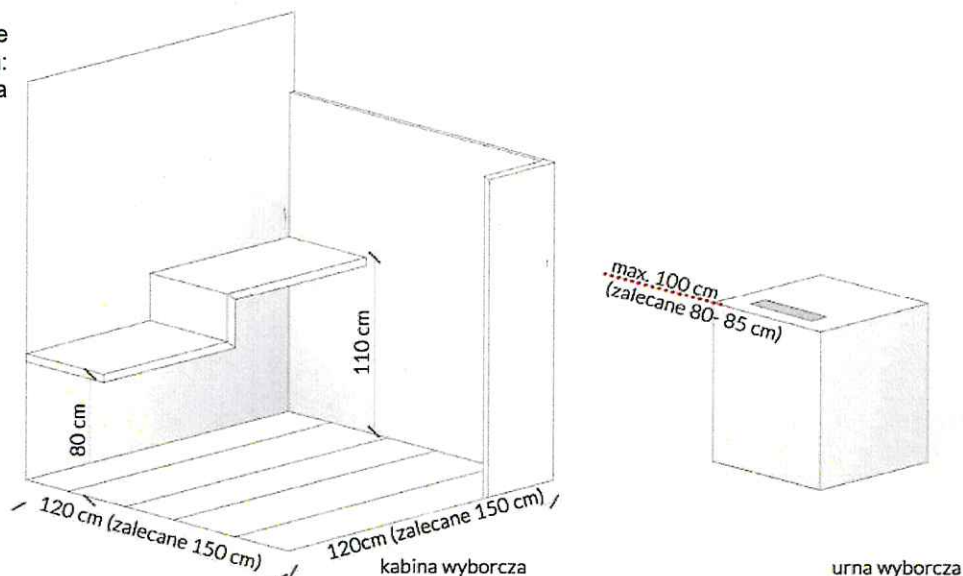
uwzględniając koncepcję
uniwersalnego projektowania – poradnik

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA

Rys. 46

Wytyczne dotyczące lokali wyborczych: kabina do głosowania oraz urna wyborcza

4.1.4. POMIESZCZENIA I URZĄDZENIA HIGIENICZNO-SANITARNE

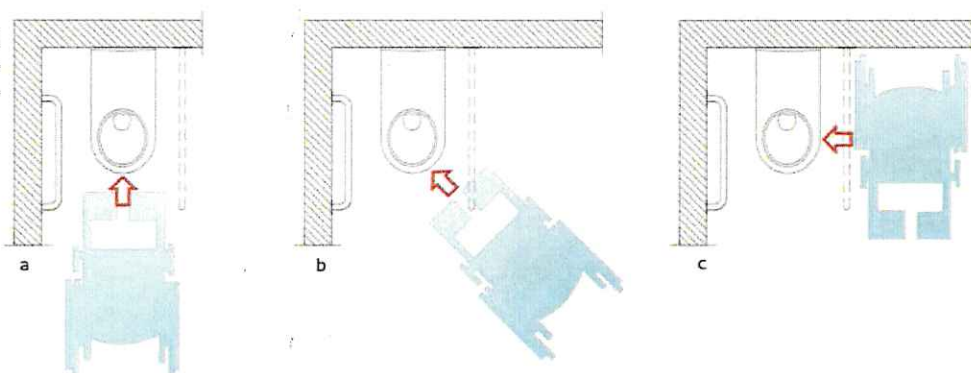
4.1.4.1. MISKA USTĘPOWA

Wymagania/zalecenia:

- przestrzeń wokół miski powinna uwzględniać różne sposoby (zależne od przyzwyczajenia lub schorzenia) przesiadania się z wózka na miskę ustępową, Rodzaje transferu z wózka inwalidzkiego na muszlę ustępową⁸⁸:
 - a. transfer przedni lub transfer przedni z obrotem – wymaga dużej siły ramion. Może być niewykonalny dla dużej części użytkowników⁸⁹,
 - b. transfer diagonalny,
 - c. transfer boczny,

Rys. 47

Rodzaje transferu z wózka inwalidzkiego na muszlę ustępową

- obok muszli ustępowej, należy zapewnić przestrzeń wolną od przeszkód o szerokości min. 90 cm (zalecana z obydwu stron),
- górna krawędź deski powinna się znajdować na wysokości 42-48 cm,
- oś muszli nie bliżej niż 45 cm od ściany⁹⁰,
- deska klozetowa powinna być jednolita, bez wycięć, stabilna,

⁸⁸ Kowalski K. „Projektowanie bez barier - Wytyczne” wyd. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

⁸⁹ Ibidem

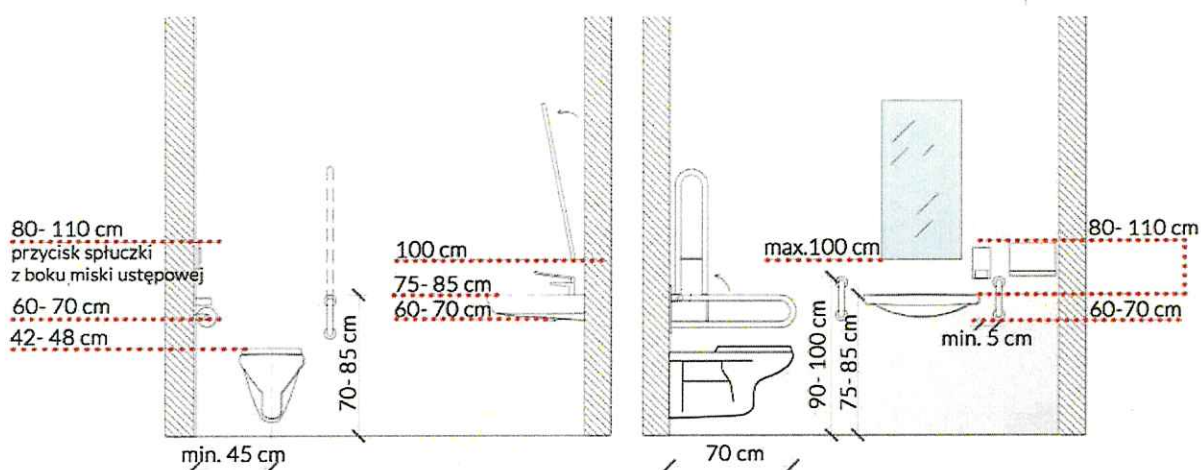
⁹⁰ Wysocki M., Załuski D., „Ekspertyza w zakresie dostępności kolejowych obiektów obsługi podróżnych z niepełnosprawnościami oraz ograniczoną możliwością poruszania” - ekspertyza opracowana na zlecenie UTK, Warszawa, 2017

- poręcze:
 - montowane w odległości 40 cm od osi muszli (do osi poręczy) oraz na wysokości 70-85 cm (górna krawędź poręczy), (patrz rys. 53, 54)
 - o długości 75-90 cm (podnoszone z obu stron muszli), (patrz rys. 53, 54)
 - w przypadku możliwości tylko jednostronnego przesiadania się, dopuszcza się montowanie jednego opuszczanego pochwytu i jednego mocowanego na stałe – po przeciwnej stronie względem miejsca odstawczego, na wysokości 70-85 cm od posadzki, długości min. 80 cm, mocowane 20-30 cm⁹¹ od ściany za miską ustępową,
- spłuczka:
 - uruchamianie spłuczki może się odbywać automatycznie lub ręcznie, nie może być to spłuczka obsługiwana za pomocą nogi,
 - przycisk spłuczki powinien się znajdować z boku miski ustępowej na wysokości nieprzekraczającej 80-110 cm,
- podajnik papieru toaletowego powinien się znajdować na wysokości 60-70 cm od posadzki, w okolicy przedniej krawędzi miski ustępowej.

4.1.4.2. UMYWALKA

Wymagania/zalecenia:

- wysokość umywalki:
 - górna krawędź na wysokości 75-85 cm od posadzki,
 - dolna krawędź nie niżej niż 60-70 cm od posadzki⁹²,
- przestrzeń manewrowa przed umywalką o wymiarach 90x150cm, z czego nie więcej niż 40 cm tej przestrzeni może znajdować się pod umywalką⁹³,
- baterie:
 - powinny być uruchamiane dźwignią (najlepiej z przedłużonym uchwytem), przyciskiem lub automatycznie,
 - nie należy stosować baterii obsługiwanych przy pomocy kurków,
- lustro powinno być zamontowane w taki sposób, aby jego dolna krawędź znajdowała się nie wyżej niż 100 cm od poziomu posadzki – powinno mieć możliwość regulacji osi poziomej,
- dozownik mydła, suszarka/ręczniki powinny być zlokalizowane jak najbliżej umywalki na wysokości 80-110 cm od poziomu posadzki,
- poręcze:
 - montowane po obu stronach umywalki na wysokości 90-100 cm, w odległości nie mniejszej niż 5 cm pomiędzy krawędzią poręczy a umywalką.

Rys. 48

Parametry dotyczące wymiarów miski ustępowej, umywalki oraz elementów im towarzyszących

⁹¹ Kowalski K. „Projektowanie bez barier - Wytyczne” wyd. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

⁹² Ibidem

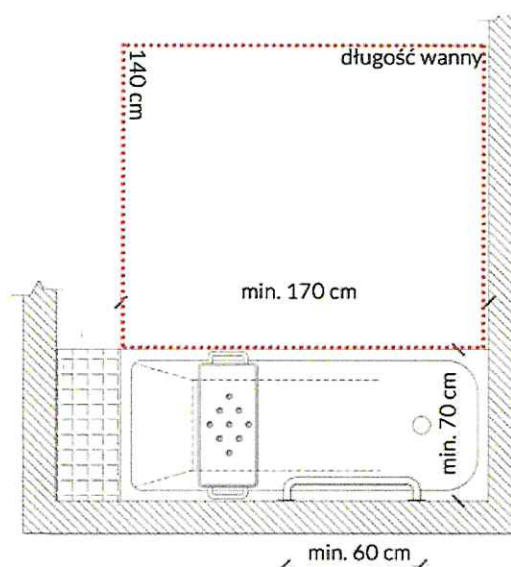
⁹³ Ibidem

4.1.4.3. WANNA

Zalecenia:

- wanny kąpielowe dla osób nie mogących samodzielnie się myć powinny być wyposażone dodatkowo w odpowiednie dźwigi osobowe, siodełka, drążki itp.,
- wanny powinny być możliwie duże (umożliwiające hydroterapię), o minimalnych wymiarach 170x70 cm,
- wysokość górnej krawędzi nie powinna przekraczać 50 cm,
- wanna powinna być przedłużona podestem lub wyposażona w ruchomą ławeczkę,
- minimalna powierzchnia manewrowa przy wannie powinna wynosić 140 cm x (długość wanny⁹⁴),
- poręcze przy wannie powinny być instalowane na wysokości 70-90 cm od poziomu podłogi,
- długość poręczy powinna wynosić min. 60 cm⁹⁵.

Rys. 49
Wymiary wanny dostosowanej dla osób z niepełnosprawnościami

4.1.4.4. PRYSZNIC

Wymagania/zalecenia:

- natrysk powinien być dostępny dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim, w związku z tym należy wyprofilować w podłodze odpowiednie spadki w posadzce, w celu odprowadzenia wody do kratki ściekowej,
- kabina natryskowa niezamknięta, przy odpowiednim wyposażeniu i zastosowaniu siedziska oraz zapewnieniu odpowiedniej przestrzeni manewrowej może być użytkowana przez osobę poruszającą się na wózku inwalidzkim i powinna mieć wymiary:
 - minimalna szerokość 90 cm,
 - minimalna powierzchnia kabiny 0,9 m² ⁽⁹⁶⁾,
 - minimalna powierzchnia manewrowa przed kabiną 90x120 cm⁹⁷,
- wymiary kabiny natryskowej zamkniętej z urządzeniami przystosowanymi do korzystania przez osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich powinny wynosić:
 - minimalna szerokość 150 cm,
 - minimalna powierzchnia kabiny 2,5 m² ⁽⁹⁸⁾,

⁹⁴ Fundacja Laboratorium Architektury 60+ skład zespołu: Benek I., Labus A., Kampka M. (red.) „Wytyczne w zakresie projektowania uniwersalnego mając na uwadze potrzeby osób niepełnosprawnych” - ekspertyza wykonana na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, Warszawa, 2016

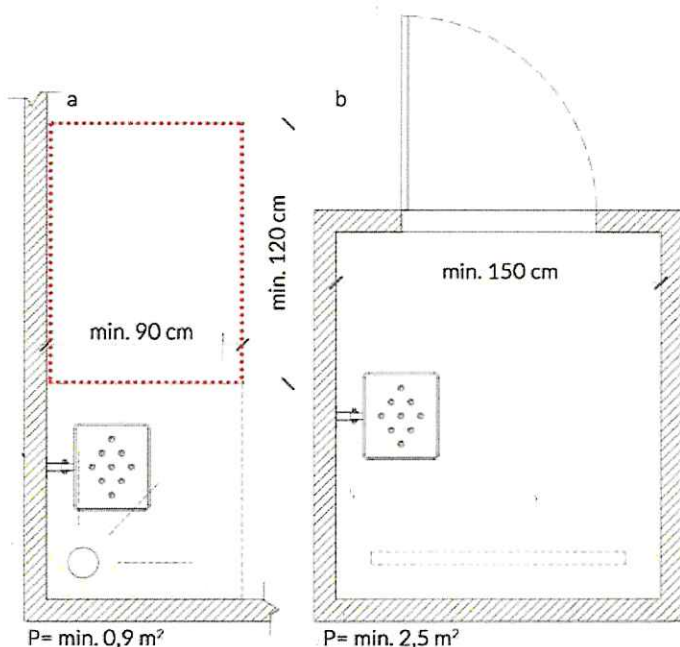
⁹⁵ Kowalski K. „Projektowanie bez barier - Wytyczne” wyd. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

⁹⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422) § 81 ust 1

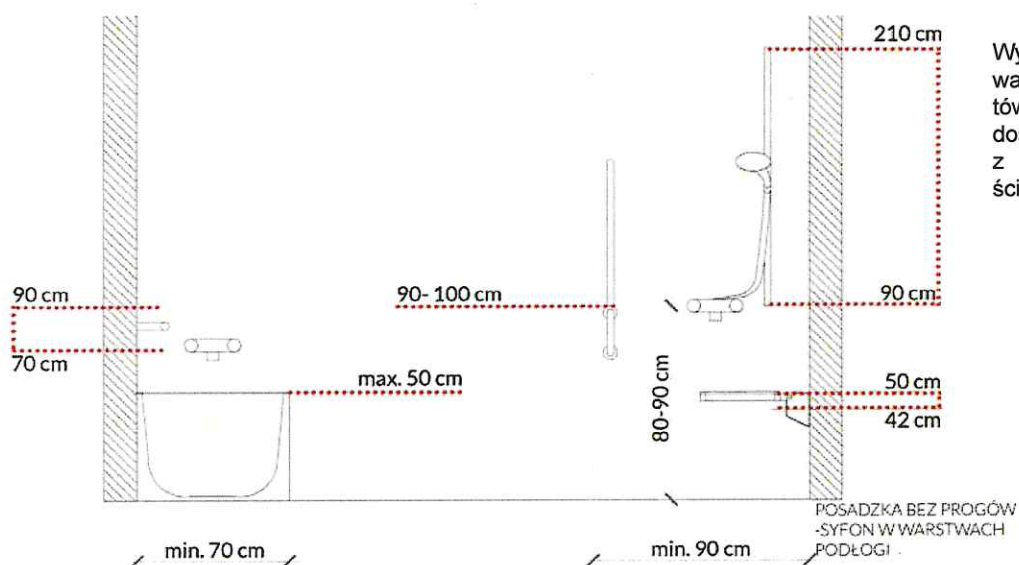
⁹⁷ Kowalski K. „Projektowanie bez barier - Wytyczne” wyd. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

⁹⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422) § 81 ust 2

- bezprogowa powierzchnia niecki może również służyć jako większa (o wymiarach 150x150 cm) część podstawowej powierzchni manewrowej,
- prysznic należy wyposażyć w siedzisko, mocowane do ściany, na wysokości 42-50 cm od podłogi,
- poręcze powinny być montowane na wysokości 90-100 cm nad poziomem podłogi⁹⁹;
- słuchawka prysznicowa powinna:
 - być wyposażona w giętki wąż o długości co najmniej 150 cm połączony ze słuchawką prysznicową oraz pionowym panelem prysznicowym,
 - znajdować się na wysokości 90-210 cm nad poziomem podłogi,
 - powinna mieć regulowaną wysokość,
- baterie z termostatem powinny znajdować się na wysokości 80-90 cm nad poziomem podłogi.

Rys. 50
Wymiary prysznica
dostosowanego dla
osób z niepełno-
sprawnościami
a) prysznic otwarty
b) prysznic zamknięty

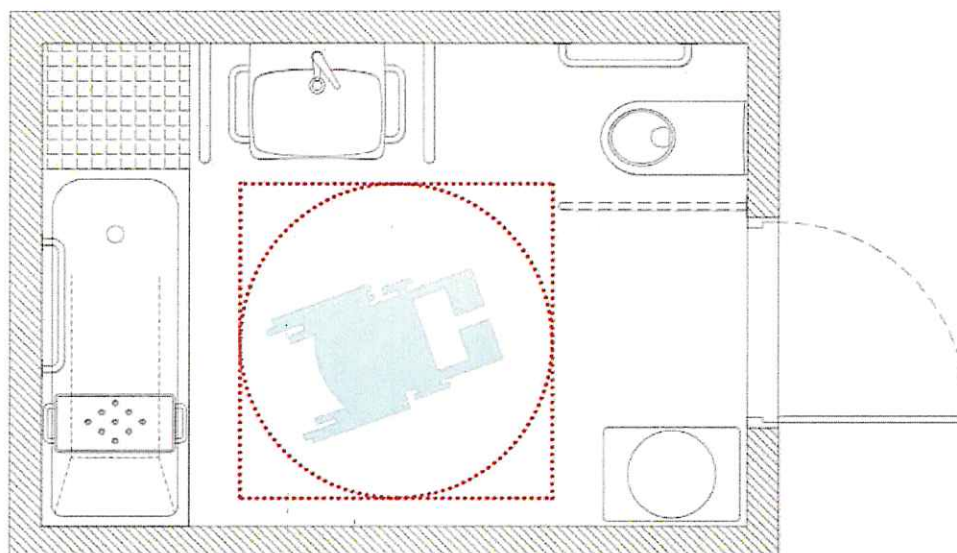

Rys. 51
Wymiary prysznica,
wanny oraz elemen-
tów towarzyszących
dostępnych dla osób
z niepełnosprawno-
ściami

⁹⁹ Kowalski K. „Projektowanie bez barier - Wytyczne” wyd. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

Rys. 52

Przykładowa aranżacja łazienki przystosowanej do potrzeb osób z niepełnościami

4.1.4.5. TOALETY

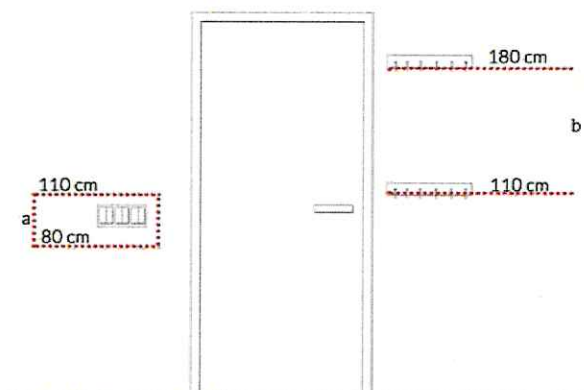
W odniesieniu do toalet powinny zostać spełnione wymagania z punktów 4.1.4.1. *Miska ustępowa* oraz 4.1.4.2. *Umywalka*.

Wymagania/zalecenia:

- przestrzeń manewrowa:
 - obszar manewrowy o minimalnych wymiarach 150x150 cm¹⁰⁰,
 - wszystkie odpływy wody z poziomu posadzki oraz kratki podłogowe powinny znajdować się poza przestrzenią manewrową wózka,
- urządzenia alarmowe:
 - toalety powinny być wyposażone w przycisk lub linkę wzywania pomocy, znajdującą się na maksymalnej wysokości 40 cm od poziomu posadzki - linka/przycisk powinny aktywować alarm w pomieszczeniu obsługi,
 - uruchamianie urządzeń alarmowych w toalecie nie powinno wymagać siły przekraczającej 30 N,
- powierzchnie ścian i podłóg:
- zabrania się stosowania powierzchni połyskliwych, powodujących zjawisko oślnienia,
 - ściany i podłogi powinny być ze sobą skonstrastowane; jeśli jest to niemożliwe, wymagane jest stosowanie listew przypodłgowych lub cokołów w kontrastowym kolorze,
 - wszystkie powierzchnie ścian oraz wszystkie powierzchnie podłóg powinny mieć jednolitą barwę, bez wzorów lub o wzorach o kontraście kolorystycznym mniejszym od LRV=20,
 - podłogi i posadzki w toaletach powinny być wykonywane z materiałów antypoślizgowych, które, nawet zamoczone, nie spowodują niebezpieczeństwa dla użytkowników,
- drzwi:
 - wejście do toalety powinno być oznaczone za pomocą piktogramów na ścianach oraz informacją w alfabecie Braille'a,
 - wszystkie drzwi prowadzące do toalet powinny być kontrastowo oznaczone poprzez wykonanie całej powierzchni w kolorze kontrastującym z kolorem ściany (LRV > 30), lub oznaczenie ościeżnic w kolorze skonstrastowanym z kolorem ściany (LRV > 30),
 - zaleca się montowanie drzwi bez siłowników. Ciężkie drzwi uniemożliwiają samodzielne otwarcie ich przez osobę poruszającą się na wózku inwalidzkim,
 - ręczne otwieranie i zamykanie drzwi toalety nie powinno wymagać siły przekraczającej 60 N,

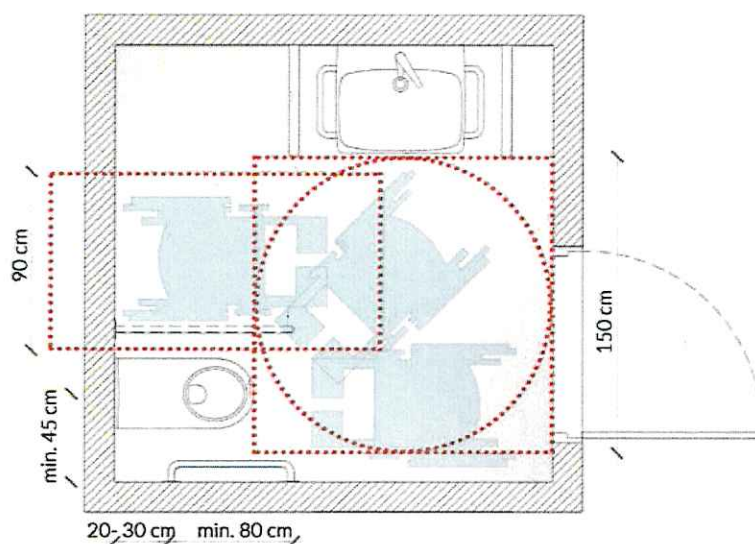
¹⁰⁰ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422) § 86 ust 1

- zaleca się, aby drzwi toalety umożliwiały ich awaryjne otwarcie kluczem przez obsługę,
- włączniki światła powinny się znajdować na wysokości 80-110 cm od poziomu posadzki,
- zaleca się wyposażenie toalety w wieszaki na ubrania/bagaż - przynajmniej jeden na wysokości ok. 180 cm i przynajmniej jeden na wysokości ok. 110 cm.

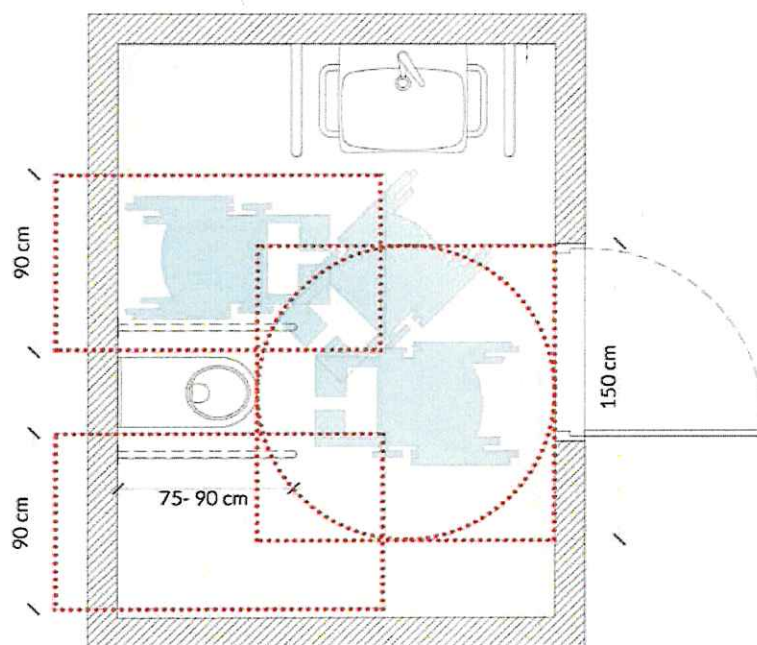
Rys. 53

Wysokość umiejscowienia:
a) włączników
b) wieszaków na ubrania

Rys. 54

Toaleta przeznaczona dla osób z niepełnosprawnościami

Rys. 55

Toaleta przeznaczona dla osób z niepełnosprawnościami